

2017 YILINDA ASGARİ ÜCRETİN 1.404 TL'YE ÇIKARILMASI-ARTIŞIN YANSIMALARI

Av. Erdoğan KAYA

Asgari ücret, ülkemizde pek çok kişi ve aileyi ilgilendiren bir konudur. Çünkü işçilerin büyük bir kısmı asgari ücret üzerinden maaş almakta, sigorta primlerinin en düşük-en yüksek tutarı, borçlanma(yurtdışı borçlanması, doğum borçlanması, askerlik borçlanması vb.) tutarları, işsizlik maaşı tutarı, SGK tarafından çıkarılan para cezaları vb. asgari ücret tutarına göre belirlenmektedir. Görüldüğü üzere asgari ücretteki artış tek başına çalışanın ücretinde yapılan bir artış olmayıp adeta bir domino etkisi yaratıp pek çok hususu etkilemektedir.

Asgari ücret, adından da anlaşılabilceği gibi işçiye ödenebilecek en düşük ücret tutarıdır. Bunun altında işçi çalıştırılması idari para cezasını gerektirir. Bu konuda işçinin onayı olması da işvereni sorumluluktan kurtarmamaktadır.

ASGARİ ÜCRET ARTIŞ TUTARI VE ORANI NEDİR?

2017 yılı için artış oranı % 7,92 olarak belirlenmiştir. Bu doğrultuda 2016 yılında **bekar ve çocuksuz olan bir işçinin AGİ dahil aldığı net asgari ücret 1.300,99 TL** iken yapılan artış oranı ile birlikte net asgari ücret **1.404,06 TL** olarak belirlenmiştir.

ASGARİ ÜCRETE 2017 YILI İÇERİSİNDE BAŞKA ARTIŞ YAPILACAK MIDIR?

Asgari ücretin 1404,06 TL'ye çıkarılmasına ilişkin düzenleme 12 ayı kapsayacak şekilde belirlenmiş olup, 2017 yılının ikinci altı ayında asgari ücrette ayrıca bir artış söz konusu olmayacaktır.

2016 yılına kadar asgari ücretteki artış oranları genellikle 6 aylık dönemler için belirlenmekte ve her 6 ayda bir artış uygulanmaktaydı. Ancak 2016 yılında asgari ücret bir yıllığına belirlenmiş olup, görüldüğü üzere aynı uygulama 2017 yılı için de devam ettirilmektedir.

Asgari ücretteki artış dönemlerinin belirlenmesi konusu 4857 s. İş Kanununun “*Asgari ücret*” başlıklı 39 uncu maddesinde getirilmiştir. Maddenin konuya ilişkin kısmında; “*İş sözleşmesi ile çalışan ve bu Kanunun kapsamında olan veya olmayan her türlü işçinin ekonomik ve sosyal durumlarının düzenlenmesi için Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığınca Asgari Ücret Tespit Komisyonu aracılığı ile ücretlerin asgari sınırları en geç iki yılda bir belirlenir.*” denilmiştir. Görüldüğü üzere Kanun'da asgari ücretin 2 yıllığına dahi belirlenebileceği ortaya konulmuştur.

ASGARİ ÜCRETTEKİ ARTIŞ, ASGARİ ÜCRETTEN FAZLA MAAŞLA ÇALIŞANLARIN ÜCRETLERİNİN DE ARTMASINI SAĞLAR MI?

Kural olarak asgari ücretteki artışlar sadece asgari ücretle çalışanları etkilemekte olup asgari ücretin üzerinde maaş alanlar ilgili artış oranından yararlanamazlar. Ancak iş sözleşmesinde bu konuda özel bir hüküm bulunması veya işverenin kabulü ile artış oranı diğer çalışanlara da uygulanabilir. Ayrıca asgari ücrette yapılan artış ile aldığı ücret, asgari ücretin altına inen çalışanın maaşı da en az asgari ücret tutarına çekilmek zorundadır.

Yine işverenler, işyerinde oluşabilecek huzursuzluğu önlemek için asgari ücretin üzerinde maaş alan çalışanlarının da maaşlarına zam yapmak ya da bu çalışanların maaşlarına yapmayı planladıkları zam oranının üzerine çıkmak zorunda kalabilirler.

KIDEM TAZMİNATINA ETKİSİ OLACAK MIDIR?

Kıdem tazminatı, işçiye çalıştığı her yıl karşılığı olarak 30 günlük brüt ücreti tutarında ödenmektedir. Bir yıldan artan süreler için de aynı oran üzerinden ödeme yapılır. **Bu nedenle yapılacak değişiklik ile birlikte asgari ücret ile çalışan işçilerin her çalışma yılı için alacakları tazminat tutarlarının da yükselmesi söz konusu olacaktır.**

YURTDIŞI BORÇLANMASI, ASKERLİK BORÇLANMASI, DOĞUM BORÇLANMASI VB. BORÇLANMALARA ARTIŞIN ETKİSİ OLACAK MIDIR?

5510 s. Kanununun 41 inci maddesi ve 3201 s. Kanununun 4 üncü maddesinde borçlanmaya ilişkin açıklamalarda bulunulmuştur. Bu sürelerin borçlanılmasında esas alınacak kriter de yine asgari ücret belirlenmiştir. Buna göre; **borçlanma yapacak kişinin, günlük kazanç olarak asgari ücret ya da asgari ücretin 7,5 katı tutarının günlük kazanç karşılığını seçmesi gerekir.** (2017 yılına kadar tavan sınır asgari ücretin 6,5 katı iken 6761 sayılı Yasanın 8 inci maddesi ile 5510 sayılı Yasanın 82 inci maddesinde yapılan değişiklik gereği 01.01.2017 tarihinden itibaren asgari ücretin 7,5 katına kadar olabileceği belirtilmiştir.) Borçlanılacak her bir gün için, seçilen bu günlük kazanç tutarının % 32'si oranında prim borcu çıkarılır.

Borçlanma yapıldığında vatandaşlarca genellikle asgari tutar olarak sayılan asgari ücret seçilmektedir. Bu nedenle de asgari ücretteki yaklaşık % 7,92'lik artış oranı doğrudan borçlanma tutarını da arttıracaktır. Örneğin; artış öncesinde 100.000 TL karşılığında asgari ücret tutarı üzerinden borçlanma yapacak bir kişi, asgari ücretteki artış sonrasında aynı süreyi borçlanmak istediğinde yaklaşık 107.920 TL tutarında bir ödeme yapmak zorunda kalacaktır.

ASGARİ ÜCRETTEKİ ARTIŞ BAĞ-KUR(4/1-B), İSTEĞE BAĞLI SİGORTALILAR VB. ETKİSİ OLACAK MI?

Bu kişilerin de ödeyecekleri prim oranları yükselecektir. Çünkü yine bu kişilerin prim tutarları asgari ücrete endekli olarak belirlenmektedir. Örneğin; İsteğe bağlı sigorta primi, alt sınırı asgari ücret ile üst sınırı asgari ücretin 7,5 katı arasında, sigortalı tarafından belirlenen prime esas aylık kazancın % 32'sidir(5510 s. Kanun md. 52).

ASGARİ ÜCRETTEKİ ARTIŞ İŞSİZLİK ÖDENEĞİNİ(MAAŞINI) DA ETKİLEYECEK Mİ?

İşsizlik sigortası ve işsizlik ödeneğine ilişkin düzenlemeler 4447 s. Kanun ile getirilmiştir. İşsizlik ödeneğinin alınabilmesi belli prim gün sayısı, belirli fesih hali vb. koşullara bağlanmıştır. Bu şartların varlığı halinde işçi işsizlik ödeneğine hak kazanır. **Günlük işsizlik ödeneği, sigortalının son dört aylık prime esas kazançları dikkate alınarak hesaplanan günlük ortalama brüt kazancının yüzde kırkıdır. Bu şekilde hesaplanan işsizlik ödeneği miktarı, 4857 sayılı İş Kanununun 39 uncu maddesine göre belirlenen aylık asgari ücretin brüt tutarının yüzde seksenini geçemez.** Dolayısıyla kişi ne kadar yüksek maaş alsada alabileceği aylık işsizlik maaşı asgari ücretin brütünün % 80'ini geçemeyecektir. **Asgari ücretteki artış işsizlik ödeneğinin de artmasını sağlayacaktır.**

SGK TARAFINDAN ÇIKARILAN PARA CEZALARINA BİR ETKİSİ OLACAK MI?

Asgari ücretin yükseltilmesi SGK tarafından çıkarılacak idari para cezalarının da artmasına sebep olacaktır. Örneğin; işverence, işçinin işe giriş bildirgesinin verilmediğinin Kurumun denetim ve kontrolle görevli memurlarınca yapılan incelemede ortaya konulması halinde bildireyi vermekle yükümlü olanlar hakkında her bir sigortalı için asgari ücretin iki katı tutarında idari para cezası uygulanır. Dolayısıyla asgari ücretin artması ilgili ceza tutarının da artması anlamına gelecektir.

Görüldüğü üzere asgari ücret iş ve sosyal güvenlik uygulamasında önemli bir parametredir. Ve artışı halinde pek çok hususa etkisi olmaktadır.